

KGZS - Zavod Novo mesto

KGZS - Zavod Ljubljana

Datum: 8. avgust 2019

Tehnološka navodila za pridelovalce jagod

Sadike jagod so v večini nasadov posajene. Kljub nadpovprečno toplemu poletju, smo v večini nasadov zasledili dober prijem, k čemur so doprinesli tudi redni odmerki padavin. Glede na to, da nam vremenoslovci tudi v nadaljevanju poletja obljublajo podobno vreme, bomo obnovili nekatere napotke:

- Uporaba herbicida na osnovi glifosata v medvrstnem prostoru med grebeni ni več dovoljena. Uporaba vseh pripravkov na osnovi glifosata (Roundup, easy, energy...) je v pridelavi jagod v celotni Evropi v bodoče vprašljiva. Uporaba zastirke v obliki propustne tkanine ali filca je dober nadomestek uporabi herbicidov. Zastirka se lahko jeseni odstraniti in ponovno položi spomladi, pred kalitvijo plevelov. Če zastirke med grebeni preko zime ne odstranimo, je nekoliko večja verjetnost, da voluharja ne bodo uplenile ujede ali druge živali (psi, mačke, kune, jazbeci, lisice ...).
- Pridelovalci, ki gojite jagode na ekološki način, v spletni brskalnik vtipkajte naslov: Tehnološka navodila za ekološko pridelavo sadja, kjer boste našli navodila za tovrstno pridelavo.
- Pod naslovom Tehnološka navodila za integrirano pridelavo sadja, boste našli nabor ffs, ki je bil pripravljen za uporabo v integrirani pridelavi sadja spomladi 2019. Kljub vsemu pred uporabo prevrte, če dovoljenje še velja.

1. Nasadi enkrat rodnih jagod po obiranju– dvoletna pridelava (obiranje tudi v naslednjem letu)

Izkušnje v letošnji obiralni sezoni so pokazale, da so v večini primerov za ponovno obiranje jagod v naslednjem letu primerni le nasadi, kjer so grmiči ostali vitalni do konca obiralne sezone. To pomeni, da v nasadu ni bilo zaslediti propadanja in poleganja grmov.

Večletno koriščenje nasada jagod je dalo boljše rezultate na svežih zemljiščih in ob dobri mikrobiološki aktivnosti tal (org. snovi nad 3 %; kvalitetna priprava tal, gnojenje z organskimi gnojili, srednje lahka tla, dobra struktura in tekstura tal). Koristno je upoštevati dejstvo, da s

prekomernim namakanjem in gnojenjem z mineralnimi gnojili preko namakalnega sistema (fertigacija) pospešujemo utrujenost tal predvsem v smeri razvoja patogenih gliv.

V vitalnih nasadih pritlike močno poganjajo in jih je koristno do konca poletja vsaj enkrat porezati in s tem vzpodbuditi rast novih svežih poganjkov in v nadaljevanju boljšo razrast korenin.

Košnja oziroma rez grmičev nad folijo po obiranju je smiselna takrat, kadar je listje poškodovano od boleznih ali pršice. Ob močni sončni pripeki ($T > 30^{\circ}\text{C}$) odsvetujemo košnjo, ker obstaja nevarnost, da sonce poškoduje poganjke. Po rezi je koristno nasad pokropiti z bakrenim sredstvom (labicuper, copfort in cuprovin so dovoljeni tudi v ekološki pridelavi). Če bi se nadaljevalo slabo vreme, škropljenje po dveh tednih ponovite. Do odgovora ali je bolje pokositi nasad ali ne in kdaj to narediti, boste najlažje prišli sami, če boste del nasada pokosili v različnem času, del pa ne. Izkušnje zadnjih dveh let izkazujejo boljši rezultat v nasadih, ki so bili po obiranju v juliju ali v avgustu pokošeni.

2. Letošnje sajenje

1. Sadike, ki so propadle oziroma slabo rastejo, je najbolje takoj odstraniti iz nasada, prazno mesto pa zapolniti s pritlikami iz sosednjih rastlin.
2. Po obilnejših padavinah je potrebno preveriti stanje v nasadu in po potrebi prigrniti izprano prst ob sadike. Če so padavine nagnile preveč zemlje na sadike, jih je potrebno nekoliko odgrniti. Pregloboko sajene sadike zaostajajo v rasti in so zaradi vlage, ki stalno obdaja listne peclje, bolj občutljive na bolezni.
3. Ob pogostih in rednih pregledih nasada bodite pozorni na:
 - dobro utrjenost sadik v tla (čvrst stik z zemljo, na stiku s tlemi se celotna sadika v vetru ne sme premikati)
 - sprotno odstranjevanje plevelov
 - kontrolo namakalne cevi (naravnost na sredino grebena, enakomerno delovanje namakanja,...)
 - poškodbe zaradi ptic (vrane luknjajo namakalne cevi, pulijo sadike), vdora srn, ...; v tem primeru pisno obvestite Lovsko družino, kjer vas bodo v odvisnosti od povzročitelja škode usmerili k nadaljnjim postopkom.
4. Ponovno opozarjamo, da naj bo varstvo pred boleznimi in škodljivci povezano s pogoji za razvoj bolezni in pojavnostjo škodljivcev – ne škropite »na pamet«. Sedanji vremenski pogoji so zelo ugodni za razvoj pepelaste plesni (sredstva na osnovi žvepla).

Pripravila

Andreja Brence, svetovalka za sadjarstvo pri KGZS-Zavodu Novo mesto
v imenu Skupine za pridelavo jagod